

Warszawa, dnia 5 lipca 2024 r.

Poz. 196

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 4 lipca 2024 r.

w sprawie prowadzenia prac legislacyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości

Na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1188, z 2023 r. poz. 1195, 1234 i 1641 oraz z 2024 r. poz. 834) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1. Zarządzenie określa tryb:

- 1) opracowywania, uzgadniania, konsultowania i opiniowania projektów aktów normatywnych, w tym projektów wewnętrznych aktów prawnych, a także obwieszczeń i komunikatów Ministra Sprawiedliwości, zwanego dalej „Ministrem” oraz zarządzeń Dyrektora Generalnego Ministerstwa Sprawiedliwości, zwanego dalej „Dyrektorem Generalnym”;
- 2) udostępniania projektów oraz dokumentów z nimi związanych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zwanym dalej „BIP RCL”;
- 3) kierowania aktów prawnych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej albo w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” oraz ogłaszania aktów prawnych w Dzienniku Urzędowym Ministra Sprawiedliwości;
- 4) opracowywania oceny funkcjonowania ustawy, zwanej dalej „OSR ex post”;
- 5) opracowywania projektu stanowiska Rządu do pozarządowego projektu ustawy;
- 6) koordynacji prac legislacyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości, zwanym dalej „Ministerstwem”.

§ 2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) projekcie – należy przez to rozumieć odpowiednio projekt: ustawy, rozporządzenia Ministra, Prezesa Rady Ministrów lub Rady Ministrów, uchwały Rady Ministrów i zarządzenia Prezesa Rady Ministrów;
- 2) członku Kierownictwa – należy przez to rozumieć:
 - a) Ministra,
 - b) Sekretarza stanu,
 - c) Podsekretarza stanu,
 - d) Dyrektora Generalnego;
- 3) komórce merytorycznej – należy przez to rozumieć komórkę organizacyjną Ministerstwa właściwą w sprawach objętych projektowaną regulacją.

§ 3. 1. Członek Kierownictwa może polecić prowadzenie prac legislacyjnych w trybie odrębnym od ustalonego w zarządzeniu.

2. Polecenie, o którym mowa w ust. 1, odnotowuje się w aktach sprawy.

§ 4. 1. Komórki merytoryczne współpracują z Departamentem Legislacyjnym w sprawach prac legislacyjnych, w szczególności zapewniają, na jego wniosek:

- 1) przygotowanie niektórych przepisów projektu;
 - 2) przygotowanie uzasadnienia projektu lub jego części;
 - 3) przekazanie niezbędnych informacji i wyjaśnień dotyczących projektu.
2. Członek Kierownictwa może przekazać projekt właściwej komisji kodyfikacyjnej celem uzyskania opinii o projekcie.

**Rozdział 2
Przepisy wspólne dotyczące opracowania i uzgodnienia projektu**

§ 5. 1. Departament Legislacyjny wszczyna prace legislacyjne:

- 1) na polecenie członka Kierownictwa;

2) na wniosek komórki merytorycznej, zaakceptowany przez właściwego członka Kierownictwa.

2. We wniosku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, komórka merytoryczna zamieszcza informacje i wyjaśnienia dotyczące przyczyn i potrzeby opracowania projektu, w tym propozycje rozwiązań. We wniosku można przedstawić propozycje przepisów, które planuje się zawrzeć w projekcie. Komórka merytoryczna wskazuje cel strategiczny Ministra Sprawiedliwości, z którym jest związany projekt lub zamieszcza informację, że nie nawiązuje do żadnego z tych celów.

3. W przypadku wydania polecenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, komórka merytoryczna na wniosek Departamentu Legislacyjnego przekazuje propozycje rozwiązań. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 6. 1. Departament Legislacyjny występuje do członków Kierownictwa, o których mowa w § 2 pkt 2 lit. b–d, o:

- 1) akceptację wpisu projektu do wykazu prac legislacyjnych Ministra albo
- 2) akceptację wystąpienia z wnioskiem do Przewodniczącego Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu o wpis projektu do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów albo wykazu prac legislacyjnych Prezesa Rady Ministrów.

2. Wystąpienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera zwięzłą informację o przyczynach projektowanych rozwiązań, wskazanie istoty rozwiązań, które planuje się zawrzeć w projekcie, a także termin na wyrażenie akceptacji. Bezskuteczny wpływ terminu jest równoznaczny z wyrażeniem akceptacji.

3. Po uzyskaniu akceptacji, o której mowa w ust. 1, Departament Legislacyjny występuje do Ministra o zgodę na:

- 1) wpis projektu do wykazu prac legislacyjnych Ministra albo
- 2) wystąpienie z wnioskiem do Przewodniczącego Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu o wpis projektu do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów albo wykazu prac legislacyjnych Prezesa Rady Ministrów.

4. Po uzyskaniu zgody Ministra Departament Legislacyjny:

- 1) zamieszcza odpowiedni wpis w wykazie prac legislacyjnych Ministra – w przypadku projektu rozporządzenia Ministra;
- 2) przygotowuje wniosek Ministra do Przewodniczącego Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu – w przypadku projektu: ustawy, rozporządzenia Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów.

5. W przypadku wniosku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, dotyczącego projektu rozporządzenia Rady Ministrów i Prezesa Rady Ministrów, do wniosku dołącza się wstępny projekt.

6. Do aktualizacji wpisu do wykazów, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy o wpisie do wykazów.

§ 7. Po wpisaniu projektu w wykazie prac legislacyjnych Ministra, Departament Legislacyjny opracowuje projekt.

§ 8. 1. Departament Legislacyjny przekazuje projekt do uzgodnień wewnątrzresortowych komórkom organizacyjnym Ministerstwa, jednostkom organizacyjnym podległym Ministrowi lub przez niego nadzorowanym, z których zakresem zadań wiąże się projektowana regulacja.

2. Departament Legislacyjny określa termin na zgłaszanie uwag do projektu, który nie może być krótszy niż 7 dni. Termin ten może zostać skrócony w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Brak stanowiska w wyznaczonym terminie jest równoznaczny z uzgodnieniem projektu.

3. W przypadku otrzymania uwag w ramach uzgodnień wewnątrzresortowych, Departament Legislacyjny przekazuje uwagi komórce merytorycznej w celu uzyskania jej stanowiska, wyznaczając odpowiedni termin na przedstawienie tego stanowiska.

4. Uwagi z uzgodnień wewnątrzresortowych o charakterze legislacyjnym rozstrzyga Departament Legislacyjny.

§ 9. 1. Po przeprowadzeniu uzgodnień wewnątrzresortowych Departament Legislacyjny dokonuje zmian w projekcie i przekazuje go komórce merytorycznej do oceny.

2. Dyrektor albo zastępca dyrektora komórki merytorycznej potwierdza opracowanie projektu w zakresie rozwiązań merytorycznych.

§ 10. Departament Legislacyjny przekazuje projekt do akceptacji członkom Kierownictwa, o których mowa w § 2 pkt 2 lit. b–d, przed skierowaniem go do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania. W przypadku rozbieżności do projektu dołącza się informację o nich. Przepis § 6 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 11. 1. Departament Legislacyjny przygotowuje wystąpienie członka Kierownictwa przekazujące projekt do:

- 1) uzgodnień;
- 2) konsultacji publicznych lub opiniowania.

2. Dyrektor albo zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego potwierdza opracowanie projektu pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym.

§ 12. W przypadku otrzymania uwag w ramach uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania, Departament Legislacyjny przekazuje uwagi komórce merytorycznej w celu uzyskania jej stanowiska, wyznaczając odpowiedni termin na przedstawienie tego stanowiska. Przepis § 8 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

§ 13. 1. W przypadku zaistnienia rozbieżności w uzgodnieniach Departament Legislacyjny:

- 1) przekazuje stanowisko Ministra podmiotom, które zgłosiły uwagi albo
 - 2) organizuje konferencję uzgodnieniową, na potrzeby której sporządza zestawienie zgłoszonych uwag.
2. Departament Legislacyjny wskazuje komórkę merytoryczną, której przedstawiciele biorą udział w konferencji, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 14. Departament Legislacyjny na bieżąco udostępnia na stronie BIP RCL dokumenty dotyczące prac nad projektem, w szczególności:

- 1) projekt kierowany do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania, a także kolejne wersje tego projektu;

- 2) pisma kierujące projekt do uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania;
- 3) stanowiska podmiotów wyrażone w ramach uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania;
- 4) stanowiska Ministra w sprawie uwag zgłoszonych w ramach uzgodnień, konsultacji publicznych lub opiniowania;
- 5) dokumenty związane z działalnością lobbingową w procesie stanowienia prawa.

Rozdział 3

Przepisy szczególne dotyczące opracowania i uzgodnienia projektu rozporządzenia Ministra

§ 15. 1. Po zakończeniu uzgodnień Departament Legislacyjny kieruje projekt rozporządzenia Ministra do Rządowego Centrum Legislacji wraz z pismem w sprawie komisji prawniczej dotyczącej tego projektu.

2. W komisji prawniczej biorą udział przedstawiciele Departamentu Legislacyjnego oraz, w razie potrzeby, wskazanej przez ten Departament komórki merytorycznej.

3. Po rozpatrzeniu projektu rozporządzenia Ministra przez komisję prawniczą Departament Legislacyjny opracowuje projekt uwzględniający ustalenia komisji i kieruje go do Rządowego Centrum Legislacji do akceptacji.

4. W przypadku zwolnienia projektu rozporządzenia Ministra z obowiązku rozpatrzenia przez komisję prawniczą, Departament Legislacyjny rozstrzyga w przedmiocie wprowadzenia poprawek zgłoszonych przez Rządowe Centrum Legislacji.

§ 16. 1. Departament Legislacyjny przedkłada do podpisu Ministrowi projekt rozporządzenia w wersji elektronicznej sporządzonej w formacie XML.

2. Po podpisaniu rozporządzenia przez Ministra Departament Legislacyjny dokonuje weryfikacji prawidłowości kwalifikowanego podpisu elektronicznego, którym opatrzone ten akt.

3. W przypadku współuczestniczenia w wydaniu rozporządzenia Departament Legislacyjny występuje do właściwej komórki organizacyjnej urzędu obsługującego organ współuczestniczący w wydaniu rozporządzenia z wnioskiem o przedłożenie projektu do podpisu właściwemu organowi.

§ 17. 1. Departament Legislacyjny kieruje rozporządzenie Ministra do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Departament Legislacyjny informuje komórkę merytoryczną o ogłoszeniu rozporządzenia Ministra w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozdział 4

Przepisy szczególne dotyczące opracowania i uzgodnienia projektu ustawy, rozporządzenia Rady Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów, uchwały Rady Ministrów oraz zarządzenia Prezesa Rady Ministrów

§ 18. 1. Po zakończeniu uzgodnień Departament Legislacyjny przygotowuje wystąpienie członka Kierownictwa przekazujące projekt ustawy, rozporządzenia Rady Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów, uchwały Rady Ministrów lub zarządzenia Prezesa Rady Ministrów do rozpatrzenia przez właściwy komitet Rady Ministrów.

2. W przypadku zgłoszenia uwag przed rozpatrzeniem projektu przez właściwy komitet Rady Ministrów, Departament Legislacyjny przekazuje uwagi komórce merytorycznej w celu uzyskania stanowiska, wyznaczając jednocześnie termin na przedstawienie tego stanowiska.

3. Departament Legislacyjny przygotowuje, we współpracy z komórką merytoryczną, wystąpienie Ministra dotyczące uwag zgłoszonych do projektu.

4. W przypadku rozstrzygnięcia właściwego komitetu Rady Ministrów o modyfikacji projektu Departament Legislacyjny może przekazać ustalenia komórce merytorycznej, w celu uzyskania jej stanowiska wyznaczając jednocześnie termin na przedstawienie tego stanowiska.

5. Departament Legislacyjny opracowuje, we współpracy z komórką merytoryczną, projekt uwzględniający ustalenia właściwego komitetu Rady Ministrów.

§ 19. Departament Legislacyjny kieruje projekt ustawy, rozporządzenia Rady Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów do Rządowego Centrum Legislacji wraz z pismem w sprawie komisji prawniczej dotyczącej tego projektu. Przepisy § 15 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

§ 20. Departament Legislacyjny przygotowuje wystąpienie członka Kierownictwa przekazujące projekt rozpatrzony przez komisję prawniczą albo zwolniony z obowiązku rozpatrzenia przez komisję prawniczą do potwierdzenia przez właściwy komitet Rady Ministrów, a następnie do rozpatrzenia przez Radę Ministrów, a w przypadku projektu rozporządzenia lub zarządzenia Prezesa Rady Ministrów – przekazujące ten projekt w celu przedłożenia go Prezesowi Rady Ministrów do podpisu. Przepisy § 18 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5

Opracowanie i uzgodnienie projektu wewnętrznego aktu prawnego, obwieszczenia i komunikatu Ministra oraz zarządzenia Dyrektora Generalnego

§ 21. 1. Prace nad wstępnym projektem:

- 1) wewnętrznego aktu prawnego Ministra,
- 2) obwieszczenia i komunikatu Ministra,
- 3) zarządzenia Dyrektora Generalnego

– prowadzi komórka merytoryczna, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Komórka merytoryczna przekazuje Departamentowi Legislacyjnemu projekt, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 do prowadzenia prac legislacyjnych.

3. Prace legislacyjne dotyczące projektu obwieszczenia w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego aktu prawnego prowadzi Departament Legislacyjny.

4. Projekt, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uzgadnia się z Departamentem Legislacyjnym, a także z komórkami organizacyjnymi Ministerstwa i jednostkami organizacyjnymi podległymi Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanymi, z których zakresem zadań wiąże się projektowana regulacja.

5. Projekt, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uzgadnia się z Biurem Dyrektora Generalnego, Departamentem Legislacyjnym oraz komórkami organizacyjnymi Ministerstwa, z których zakresem zadań wiąże się projektowana regulacja.

6. Departament Legislacyjny przekazuje Ministrowi do podpisu, w wersji elektronicznej sporządzonej w formacie XML, projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlegające ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Ministra Sprawiedliwości. Przepisy § 16 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

7. Departament Legislacyjny ogłasza w Dzienniku Urzędowym Ministra Sprawiedliwości albo kieruje do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” akt prawny, o którym mowa w ust. 6 i informuje o tym komórkę merytoryczną.

8. Biuro Dyrektora Generalnego przekazuje Dyrektorowi Generalnemu do podpisu w wersji elektronicznej w systemie EZD projekty aktów, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

9. Biuro Dyrektora Generalnego prowadzi ewidencję aktów, o których mowa w ust. 1 pkt 3 zamieszczanych na stronie intranetowej Ministerstwa.

Rozdział 6

Opracowanie OSR ex post

§ 22. Departament Legislacyjny, w porozumieniu z właściwymi komórkami merytorycznymi, opracowuje OSR ex post, i przygotowuje wystąpienie członka Kierownictwa przekazujące OSR ex post właściwemu organowi.

Rozdział 7

Przepisy szczególne dotyczące opracowania i uzgodnienia projektu stanowiska Rządu do pozarządowego projektu ustawy

§ 23. 1. Departament Legislacyjny opracowuje projekt stanowiska Rządu do pozarządowego projektu ustawy, zwany dalej „projektem stanowiska Rządu”, na podstawie stanowiska komórek organizacyjnych Ministerstwa, jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi lub przez niego nadzorowanych, z których zakresem zadań wiąże się pozarządowy projekt ustawy.

2. Do prac nad projektem stanowiska Rządu stosuje się odpowiednio § 8–10, 12, 13, 18 i 20.

Rozdział 8

Koordynacja prac legislacyjnych

§ 24. Departament Legislacyjny prowadzi w wersji elektronicznej wykaz prac legislacyjnych Ministra oraz harmonogram prac nad projektami.

§ 25. Harmonogram prac nad projektami wskazuje terminy dokonania poszczególnych czynności w trakcie prac legislacyjnych, w szczególności przekazania projektu do:

- 1) akceptacji członkom Kierownictwa;
 - 2) uzgodnień,
 - 3) konsultacji publicznych,
 - 4) opiniowania,
 - 5) Rządowego Centrum Legislacji, w celu rozpatrzenia przez komisję prawniczą,
 - 6) rozpatrzenia przez właściwy komitet Rady Ministrów,
 - 7) rozpatrzenia przez Radę Ministrów
- oraz wskazuje termin wejścia w życie aktu.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 26. Do prac nad projektami, które zostały wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie zarządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe, jednakże tylko w zakresie etapu prac legislacyjnych niezakończonego przed dniem wejścia w życie zarządzenia.

§ 27. Traci moc zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 lutego 2021 r. w sprawie prowadzenia prac legislacyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 18 i 166 oraz z 2022 r. poz. 198).

§ 28. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Adam Bodnar